

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

Σεβαστέ Πάτερ,

κ. Υπουργοί

κ. Δήμαρχε

Επίσημοι προσκεκλημένοι μας

Κυρίες και Κύριοι

Η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στον Κυριάκο Μάτση που έπεσε για την Πατρίδα στον απελευθερωτικό αγώνα των Κυπρίων αδελφών μας. Για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο η τιμή του εορτασμού είναι διπλή μια που ο Μάτσης υπήρξε φοιτητής και πτυχιούχος του.

Κυρίες και Κύριοι,

Το γένος των Ελλήνων στην πορεία του γέννησε και γεννά ήρωες που επαναλαμβάνουν στους εχθρούς "μολών λαβέ".

Δυό λέξεις που ειπώθηκαν σεμνά αλλά αποφασιστικά στις Θερμοπύλες και ξανακούστηκαν στα τείχη της Κωνσταντινούπολης, στην Αλαμάνα στο Μεσολόγγι, στο Ρούπελ, στον Πενταδάκτυλο.

Μας αφηγείται ο Μακρυγιάννης: .....

"Αρχισαν να στοχάζονται και να φκιάνει ο καθείς το πόστο του ότι εκεί θα πεθάνει. Ήρθαν τέσσερεις Γάλλοι αξιωματικοί. Τούς κράτησα και φάγαμε μαζί.

-Μου λένε: Είστε πολλά ολίγοι και αυτήνοι πολλοί, οι Τούρκοι, και ταχτικοί. Αυτή η θέση είναι αδύνατη. Έχει και κανόνια ο Μπραϊμης και δεν θα βαστάξετε.

-Τους λέγω: Όταν σηλώσαμε την σημαία αναντίον της τυραγνίας, ξέραμεν ότι είναι ^{πολλοί} αυτήνοι και έχουν και κανόνια και όλα τα μέσα. Εμείς απ'ούλα είμαστε αδύνατοι. Όμως ο θεός φυλάγει και τους

.//.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΠΡΥΤΑΝΕΙΑ

- 2 -

αδυνάτους και άν πεθάνωμεν, πεθαίνομεν δια την θρησκείαν μας και πολεμούμεν όσο μπορούμεν αναντίον της τυραγνίας και ο θεός βοηθός. Αυτός ο θάνατος είναι γλυκός, ότι κανέναν δεν θα γένει αθάνατος.... Καλύτερα σήμερα να πεθάνωμεν".

Κάπως έτσι συνέβησαν τα πράγματα και στον Πενταδάκτυλο όταν τα αγγλικά αποσπάσματα περικύκλωσαν τον Κυριάκο Μάτση.

Βλέπετε, Κυρίες και Κύριοι, για μας είναι "άλλο πράγμα ο πόλεμος για την πίστη του Χριστού και για την ψυχή του ανθρώπου καθισμένη στα γόνατα της Υπερμάχου Στρατηγού, που είχε στα μάτια, ψηφιδωτό τον καημό της Ρωμισούνης".

Κύπριοι αδελφοί μας,
Την απειλή που πλανιέται πάνω από το αγαπημένο νησί εμείς εδώ στην Μακεδονία τη νοιώθουμε μέχρι το κόκκαλο γιατί ακόμα και σήμερα στη χώρα του Μεγαλέξανδρου αντιμετωπίζουμε απόπειρες θρασυτάτης πλαστογράφησης της ιστορίας με απώτερο σκοπό την επιβουλή της πατρικής μας γής.

Κυρίες και Κύριοι,
Στην ιστορική του πορεία ο Ελληνισμός έχει υποστεί φρικτούς αιρωτηριασμούς. Πολύτιμα μέλη του έχουν χαθεί. Η ιστορική μνήμη μας πονά όπου και άν την αγγίξεις. Φτάνει πια. Δεν έχουμε περιθώριο για άλλες απώλειες. Νέες λαβωματιές θα μας πλήξουν θανάσιμα. Γι αυτό τις μέρες μνήμης των ηρώων πρέπει να τις τιμούμε όχι σαν επιμνημόσυνες με στομφώδεις λόγους αλλά ως μέρες που διαδηλώνουμε την οριστική μας απόφαση ότι θα δώσουμε τη μάχη για τον Ελληνισμό ο καθένας στο πόστο του "για να γίνει η ανάσταση μιαν αυγή" που 'θάλεγε κι ο ποιητής.

Κλείνοντας μ'αυτά τα λόγια την εισήγησή μου παρακαλώ τον Υπουργό Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας Καθηγητή κ. Ανδρέα Φιλίππου να με διαδεχθεί στο βήμα για να εκφωνήσει τον Πανηγυρικό.

ντας για το Κυπριακό στο Πανεπιστήμιο, στρατιωτικές μονάδες, σε πόλεις και χωριά Μακεδονίας, ενώ άρθρα του για την Κύπρο δημοσιεύοντο στις εφημερίδες της Θεσσαλονίκης, ενώ οι συμφοιτητές του τον εκτιμούσαν ιδιαίτερα για τη δράση του και τις ικανότητές του και γρήγορα του ανέθεσαν ηγετικό ρόλο στο φοιτητικό κίνημα.

Ο κ. Φιλίππου αναφέρθηκε στην αγωνιστική δράση του Κυριάκου Μάτση μέσα από τις τάξεις της ΕΟΚΑ και τόνισε ότι ο Μάτσης σαν νέος Λεωνίδα άφησε την τελευταία του πνοή στο Κάτω Δίκωμο στις 19 Νοεμβρίου του 1958 με το χέρι του στη σκανδάλη, θυσιαζόμενος για το λαό που αγάπησε. Είναι κρίμα, είπε ο κ. Φιλίππου, που ο Κυριάκος Μάτσης πέθανε, γιατί θα μπορούσε ίσως, αν επιζούσε, με το πολιτικό κρι-

τήριο που τον διέκρινε να είχαμε μια διαφορετική πορεία.

• Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους πλήθος κόσμου, φίλοι και συμφοιτητές του ήρωα Κυριάκου Μάτση, ο Διοικητής του Γ' Σ.Σ. Αντιστρατήγος κ. Κ. Σπυριούνης, η γεν. Γραμματέας του Υπουργείου Μακεδονίας - Θράκης, βουλευτές, ο Γεν. Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας της Κύπρου κ. Ν. Συμεωνίδης, ο βουλευτής της Κύπρου κ. Γιαννάκης Μάτσης (αδελφός του ήρωα), ο αντιδήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Κοσμόπουλος, Ανώτατοι και Ανώτεροι αξιωματικοί, ο Γεν. πρόξενος της Κύπρου κ. Γεωργιάδης Γ., Πρυτάνεις Α.Ε.Ι. Συγκλητικοί του Α.Π.Θ., Κοσμήτορες Σχολών, πρόεδροι Τμημάτων, Καθηγητές και φοιτητές.

Η ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ ΚΑΘΗΓΗΤΗ Κ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΡΑΚΑΤΕΛΛΗ ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟ ΜΑΤΣΗ

κ. Υπουργέ
Επίσημοι προσκεκλημένοι μας
Κυρίες και Κύριοι

Η σημερινή μέρα είναι αφιερωμένη στον Κυριάκο Μάτση που έπεσε για την Πατρίδα στον απελευθερωτικό αγώνα των Κυπρίων αδελφών μας. Για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο η τιμή του εορτασμού είναι διπλή μια που ο Μάτσης υπήρξε φοιτητής και πτυχιούχος του.

Κυρίες και Κύριοι,

Το γένος των Ελλήνων στην πορεία του ανήνευσε και γεννά ήρωες που επαναλαμβάνουν τους εχθρούς «μολών λαβέ».

Δυό λέξεις που ειπώθηκαν σεμνά αλλά αποφασιστικά στις Θερμοπύλες και ξανακούστηκαν στα τείχη της Κωνσταντινούπολης, στην Αλαμάνια στο Μεσολόγγι, στο Ρούπελ, στον Πενταδάκτυλο.

Μας αφηγείται ο Μακρυγιάννης:

« Αρχισαν να στοχαζονται και να θκιάνει ο καθείς το πόστο του ότι εκεί θα πεθάνει. Ήρθαν τέσσερεις Γάλλοι αξιωματικοί. Τους κράτησα και φάγαμε μαζί.

— Μου λένε: Είστε πολλά ολίγοι και αυήνοι πολλοί, οι Τούρκοι και ταχτικοί. Αυτή η θέση είναι αδύνατη. Έχει και κανόνια ο Μπραϊμης και δεν θα βαστάξετε.

— Τους λέγω: Όταν σηκώσαμε την σημαία αναντίον της τυραγνίας, ξέραμεν οτι είναι πολλοί

αυήνοι και έχουν και κανόνια και όλα τα μέσα. Εμείς απ' ούλα είμαστε αδύνατοι· όμως ο Θεός φυλάγει και τους αδυνάτους και αν πεθάνωμεν, πεθαίνομεν δια την θρησκείαν μας και πολεμούμεν όσο μπορούμεν εναντίον της τυραγνίας και ο Θεός βοηθός. Αυτός ο θάνατος είναι γλυκός, ότι κανένας δεν θα γένει θάνατος... Καλύτερα σημερα να πεθάνωμεν».

Κάπως έτσι συνέβησαν τα πράγματα και στον Πενταδάκτυλο όταν τα αγγλικά αποσπάσματα περικύκλωσαν τον Κυριάκο Μάτση.

Βλέπετε, Κυρίες και Κύριοι, για μας είναι «άλλο πράγμα ο πόλεμος για την πίστη του Χριστού και για την ψυχή του ανθρώπου καθισμένη στα γόνατα της Υπερμάχου Στρατηγού, που είχε στα μάτια ψηφιδωτό του καημό της Ρωμιοσύνης».

Κύπριοι αδελφοί μας,

την απειλή που πλανιέται πάνω από το αγαπημένο νησί εμείς εδώ στην Μακεδονία τη νοιώθουμε μέχρι το κόκκαλο γιατί ακόμα και σήμερα στη χώρα του Μεγαλέξανδρου αντιμετωπίζουμε απόπειρες τρασυτάτης πλαστογράφησης της ιστορίας με απώτερο σκοπό την επιβουλή της πατρικής μας γης.

Κυρίες και Κύριοι,

Στην ιστορική του πορεία ο Ελληνισμός έχει υποστεί φρικτούς ακρωτηριασμούς. Πολύτιμα μέλη του έχουν χαθεί. Η ιστορική μνήμη μας πο-

νά όπου και αν την αγγίζεις. Φτάνει πιά. Δεν έχουμε περιθώριο για άλλες απώλειες. Νέες λαβωματιές θα μας πλήξουν θανάσιμα. Γι αυτό τις μέρες μνήμης των ηρώων πρέπει να τις τιμούμε όχι σαν επιμνημόσυνες με στομφώδεις λόγους αλλά ως μέρες που διαδηλώνουμε την οριστική μας απόφαση ότι θα δώσουμε τη μάχη για τον Ελληνισμό ο καθένας στο πόστο του «για να γί-

νει η ανάσταση μιαν αυγή» που θάλεγε κι ο ποιητής.

Κλείνοντας μ' αυτά τα λόγια την εισήγησή μου παρακαλώ τον εκπρόσωπο των Κυπρίων Φοιτητών να ανέλθει στο βήμα και μετά τον Υπουργό Παιδείας της Κυπριακής Δημοκρατίας Καθηγητή κ. Αδρέα Φιλίππου για να εκφωνήσει τον Πανηγυρικό.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΥΠΡΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Εκ μέρους της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Κυπρίων Θεσσαλονίκης απηύθυνε χαιρετισμό ο πρόεδρος της Ε.Ε. ΕΦΕΚΘ (εκπρόσωπος της ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΣ στην Ε.Ε.) κ. ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ.

Κύριε υπουργέ Παιδείας της Κύπρου, κύριε Πρύτανη του Α.Π.Θ., κύριοι Αντιπρυτάνεις, κύριε Βουλευτή και Αντιπρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού, κύριε Πρόεδρε του Δημοτικού Συμβουλίου, Αξιωματικοί του Ελληνικού Στρατού, συναγωνιστές και συμφοιτητές του Κυριάκου Μάτση, συμπατριώτες και συμπατριώτισσες,

Η σημερινή μέρα δεν προσφέρεται για ωραίους πανηγυρικούς και πομπώδεις εορταστικούς λόγους γιατί είναι μέρα τιμής, εθνικής κατανύξεως και ιεροτελεστίας προς τον ήρωα, εθνικό αγωνιστή της ΕΟΚΑ κι' άξιο τέκνο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Κυριάκο Μάτση.

Όταν πρωτοπατούσε τα καθαγιασμένα και φρεσκοματωθαμμένα χώματα της Μακεδονίας τα λατρευτά χώματα της μητρώας γης, το 1946, ο Κυριάκος Μάτσης έφερνε μαζί του και το βαθύτατο πόνο και εθνικό καύμό της αλυτρώτου σκλαβωμένης ιδιαίτερας πατρίδος του. Ο Κυριάκος Μάτσης ήλθε για να σπουδάσει Γεωπονική, την τέχνη να καλλιεργεί και να οργώνει την ύπαιθρο αλλά αυτό που σίγουρα ήξερε πολύ καλά ήταν να οργώνει και να καλλιεργεί τις ελληνικές ψυχές ρίχνοντας το σπόρο της Λευτεριάς και της Ενώσεως απ' άκρου εις άκρον στην Μακεδονική γη.

Μέσα σ' αυτούς τους ίδιους τους Πανεπιστημιακούς χώρους μεγαλούργησε η εθνική φυσιογνωμία του Κυριάκου Μάτση που μετέτρεψε και μετουσίωσε αυτό το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα εις φύτρα εθνικών αγώνων και προπύργιο εθνικών αγωνιστών.

Για μάς που παραμένομεν πιστοί στις Αρχές και τα Ιδανικά του Κυριάκου Μάτση, για μας που

ο Κυριάκος Μάτσης είναι Αθάνατος βαθειά μέσα στην καρδιά μας, ξαναζωντανεύει σήμερα νεερό ανάμεσά μας. Είναι σαν να το βλέπομεν μπροστά μας να ορμά και σήμερα, όπως όρμησε με το χαρακτηριστικό πατριωτικό ενθουσιασμό του στο αμφιθέατρο του Πανεπιστημίου όπου προγραμματοποιείτο η εθνική εκδήλωση για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου, το 1946, ζητώντας το λόγο από τον τότε πρύτανη για να απευθύνει χαιρετισμό για την αγωνιζόμενη πατρίδα του. Κι' είναι σαν να τον ξαναβλέπομε μπροστά μας να σας ζητά κύριε πρύτανη να μιλήσει και τώρα για την ιδιαίτεραν σκλαβωμένη πατρίδα του για να ανακράξει να θροντοφωνάξει «ορμάτε ακρίτες γιατί ανήκομεν εις την Ελληνική Φυλή και ως Έλληνες αν είναι όντως αληθινό ότι πεθαίνομεν μόνο μία φορά είναι άξιον να πεθαίνει κανείς δια την Ελλάδα».

Ξαναζωντανεύει και για μας τους φοιτητές σήμερα ο Κυριάκος Μάτσης, που παραλάβαμε την ΕΦΕΚΘ την οποία δημιούργησε και ίδρυσε γιατί ως νέος γνώριζε ότι η Νεολαία έχει στείρευτες εθνικές δυνάμεις και θα μπορούσε να μεγαλοουργήσει. Γι' αυτό οργάνωσε και συσείρωσε τους φοιτητές για να φτιάξει με ακραιφή Εθνικό κι' Ενωτικό χαρακτήρα τη σημερινή ΕΦΕΚΘ. Μέσα στην οποία πιστοί ακολουθητές και πιστοί οραματιστές αυτών που ο Μάτσης θεμελίωσε είμαστε εμείς.

Δεν μπορούμεν να φαντασθούμεν αυτή την Εθνική Φοιτητική Ένωση μακριά, έστω και σήμερα, μακριά από τον ένα και μοναδικό στόχο, την ΕΝΩΣΗ της Κύπρου με την ΜΗΤΕΡΑ πατρίδα.

Πολλά είν' αυτά τα οποία θα θυμίζει ο Μάτσης και δεν πρόκειται να ξεχασθεί. Οι παλιοί συναγωνιστές και συμφοιτητές του θα τον θυμούνται παντοτινά γιατί ευκαιρήσαν να ζήσουν την ευτυχή εκείνη περίοδο του '46-'52 μαζί με το Μάτση και χαλυβδώθηκαν απ' αυτό με αγωνιστικότητα και πίστη στο ιερό και εθνικό χρέος. Και ποιός απ' αυτούς μπορεί να λησμονήσει το 1948